

Fyrrverandi bankamaður:

Peningastovnar og landsstýrið mugu tvingast til at loysa upp fyrri sethúsakreppuni

Bæði peningastovnar og landsstýrið hava ábyrgd av tí, sum nú fer at henda á sethúsamarknaðinum. Taka tey ikki støðuna í størsta álvara, so kann tað henda, at tann »tikkandi bumban« – landsumfevnandi sethúsafelagið – brestur, og tá eru vit øll taparar.

Hetta sigur ein fyrrverandi bankamaður, ið ynskir at vera ónevndur, við Tíðindablaðið Sosialin. Hann vil fegin gera sítt til at fáa peningastovnar og politikarar at rakna við og somuleiðis gera sethúsaeigarum greitt, hvørjar avleiðingar hóttanir teirra kunnu fáa, verða tær til veruleika

– Støðan í lóttuni er tann, at bankarnir og Húsalánsgrunnurin so gott sum ikki bjóða upp á húsin, tá tey fara á tvang.

Men er tað ikki so, at fara hús á tvang, og tey verða seld aftur til eitt nógv lægri virði enn upprunalánini, koma upprunaeigararnir at hanga upp á restskuldina?

– Jú. Men ein vanligan løntakari, sum onga ogn eigur, kunnu peningastovnamir ikki røra. Tvær ferðir um árið kunnu teir koyra viðkomandi niðan í Fútarættin og gera nyttuleys útleigg. Men teir kunnu ikki gera útleigg í ikki útgoldna lön, tí hon skal standa á hansara konto í eina viku, áðrenn útleigg kann gerast.

Hesi fólkinu, sum standa í vónleysari skuld uttan at eiga eina ogn, hava altíð møguleika at søkja um skuldarsanering í skiftirættinum. Tað er ikki brúkt

nógv í Føroyum enn, men tað fer at verða brúkt. Tá vil tað so verða ein konkret meting frá skiftirættinum, um viðkomandi lýkur treytirnar fyrri eina sanering. Tað verður hugt eftir aldri, heilsu, arbeiði o.l.

Hetta er so nýtt í Føroyum, at eg ikki veit, um nakar hevur roynt tað, sigur fyrrverandi bankamaðurin.

Kemur ein slík skuldarsanering ígjøgnum, sigur hann víðari, so verður ein akkord ásett, sum bankarnir verða noyðdir at slúka. T.v.s. at teir fáa kanska eina 20–30% av lánunum, og so má viðkomandi til at skaffa pengarnar. Kann hann tað, er hann leysur.

Fyrrv. bankamaðurin sigur annars, at tað er vónleyst hjá bankunum at fylgja við, nær fólk koma at eiga eitt oyra. Um tey spara sær nakað upp, so goyma tey tað í bankaboksnum heldur enn á bankakonto.

– Ber tað til at koyra samfelagið víðari við eitt nú at tvangsbinda fólk restina av lívinum fyrri eina skuld í einum húsum, sum tey ikki longur eiga?

– Nei. Høvdur hesi fólkinu kunnað skaffað sær nakrar túsund krónur aðrastaðni frá og bjóða bankunum tað, tá hevði tað verið besta loysnin fyrri allarpartar. Tað er sama stóða sum við Fossbankafólkunum. Fólkinu kunnu siga við bankan, at tey hava ongan livandi møguleika at gjalda 600.000 kr. aftur men siga, at tey kunnu taka eitt lán upp á t.d. 50.000 kr. og so gjalda skuldina út við tí. Og tað eigur bankin at taka til takkar við.

– Men hví ikki fáa eina ella aðra skipan við banka, áðrenn húsin fara á tvang?

– Tað hevði eisini verið tað mest rimuliga.

Sparikassin fær sítt

Fyrrverandi bankamaðurin sigur víðari, at bankarnir í dag trúgva, at teir kunnu ræða sparikassarnar við ikki at bjóða upp á húsinu, sum fara á tvingsslúlu. Teir vænta, at Sparikassin við

Helst hevur tað verið miðvísur danskur politikkur, at Fossbankin skuldi ikki lata uppáftur fyrri harvið at sleppa komandi eindarbankunum undan einum kappingarneyta

Rentulækkingin hjá bankunum hevði munað nógv betri, um ikki myndugleikarnir tók hann og væl tað innastur í skatti. Bankarnir mugu nú til at geva eina tonn aftrat – saman við landsstýrinum, sum má lækka skattin ella hækka rentufrádráttin

tvingsslúslunum fær nakað av tapi, men tað verður tvørturímóti.

Sparikassin keypir flestu húsinu aftur á tvingsslúslunum og so leingi sum fólk eru í landinum og vilja búgva í húsunum, hevur Sparikassin næstan ongan

tíð trupulleikar at selja tey aftur fyrri tað, sum sparikassin eigur í teimum.

Selt verður ofta til hjúnafelaga fyrrverandi eigarans ella onkran av næstu skyldfólkum hansara, ið ikki skylda peningastovnunum nakað av týðningi. Fyrr-